

UITSPRAAK REGIONALE KLACHTENCOMMISSIE MIDDEN - NEDERLAND

12 juli 2022 (mondelinge uitspraak 7 juli 2022)

Zitting: 7 juli 2022 te Amersfoort
De commissie bevindt zich in De Brink op het terrein van ...
De mondelinge behandeling heeft via beeld -en geluidsverbinding plaatsgevonden

Klachtnummer: KC 2022 – 051

1. De klacht

De klachtmelding vermeldt de volgende klachten:

1. Klager is het niet eens met de gedwongen opname, met de manier van opnemen en de bejegening toen en de bejegening en de manier van omgang in het algemeen.
2. Klager is het niet eens met de beperking van bewegingsvrijheid.
3. Klager is het niet eens met de verplichte medicatie.

Klager wil weten waar de medicatie en de opname op is gebaseerd en of er gevaar is waargenomen. Hij wil een schadevergoeding als zijn klachten gegrond worden verklaard.

2. De procedure

2.1. Bevoegdheid en ontvankelijkheid

De klachtencommissie (in het vervolg: de commissie) verklaart de klacht ontvankelijk als een klacht in de zin van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

2.2. Het verloop van de procedure

- Op 30 juni 2022 heeft de commissie de klacht van klager ontvangen. Klager heeft de commissie geen toestemming gegeven voor het inzien van het dossier.
- Op 4 juli 2022 zijn aangeklaagde en de overige betrokkenen, zoals bedoeld in artikel 5 van het klachtenreglement, van de klacht van klager in kennis gesteld.
- Klager heeft een schorsingsverzoek ingediend, zie punt 2.3.
- Op 4 juli 2022 zijn de schriftelijke uitnodigingen verzonden voor de hoorzitting op 7 juli 2022.
- De commissie heeft voor de zitting geen schriftelijke reactie op de klachtmelding ontvangen.
- De hoorzitting heeft op 7 juli 2022 plaatsgevonden.
- De beslissing, zie punt 7, is aan klager, aangeklaagde en de pvp meegedeeld op 7 juli 2022 (telefonisch).

Alle betrokkenen zijn van de ingebrachte stukken in kennis gesteld.

2.3. Schorsingsverzoek

Klager heeft bij zijn klachtmelding tevens een schorsingsverzoek ingediend ten aanzien van de uitvoering van de beslissing tot het toedienen van medicatie in het kader van het verlenen van verplichte zorg zoals bedoeld onder punt 1, zie hierboven.

De psychiater heeft de ambtelijk secretaris telefonisch meegedeeld dat er geen medisch zwaarwegende redenen zijn om de verplichte medicatie niet op te schorten tot het moment van zitting.

Het toewijzen van het verzoek is aan alle betrokkenen meegedeeld.

3. De feiten – voor zover van belang

Klager is geboren op

Klager heeft geen inzage in zijn medisch dossier gegeven. De pvp heeft wel inzage in het dossier van klager gehad.

De bij de hoorzitting ingebrachte stukken zijn derhalve beperkt tot de klachtmelding.

Met toestemming van de klager zijn de volgende feiten gedeeld in de hoorzitting.

De zorgmachtiging is afgegeven en loopt tot 11 oktober 2022. In de zorgmachtiging zijn, voor zover relevant voor de behandeling van de klacht, opname, beperking van de bewegingsvrijheid, medicatie en insluiten als vormen van verplichte zorg toegestaan.

Er zijn aanzegingsbrieven aan klager verstrekt.

4. Toelichting van klager

Klager heeft ter hoorzitting een toelichting op zijn klacht gegeven; deze wordt hieronder, voor zover van belang, samengevat en zakelijk weergegeven.

De voorzitter betreurt het dat zij niet beschikt over het medisch dossier van klager. Een medisch dossier helpt om inzicht te krijgen in de klacht. Het beoordelen van een klacht, enkel op grond van een klachtmeldingsformulier is lastig en de consequentie hiervan kan zijn dat de klacht ongegrond wordt verklaard. Gevraagd waarom klager geen inzage wil geven antwoordt hij eerst een beslissing te willen hebben zonder inzage in zijn dossier, omdat hierdoor vooroordelen worden beperkt. Klager wil graag zelf een toelichting geven. Op de vraag of klager er bezwaar tegen heeft dat de psychiater en de verpleegkundig specialist informatie geven over zaken die in het medisch dossier staan, geeft hij aan dat hij er bezwaar tegen heeft als de psychiater informatie geeft, maar dat hij er geen bezwaar tegen heeft dat de verpleegkundig specialist informatie geeft, zolang het geen vragen zijn over zaken die in het medisch dossier staan. De voorzitter geeft aan dat klager het laatste woord heeft en kan reageren op wat er is gezegd.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij eerder zonder dwang opgenomen is geweest. Hij mocht toen vrijwillig drie dagen in de kliniek verblijven. Klager was het toen niet eens met het toedienen van medicatie en is na drie dagen vertrokken.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij ongeveer een week geleden door de politie uit het Bastion hotel is opgehaald. Hij vindt de bejegening en de manier waarop er toen met hem werd

omgegaan niet normaal. Hij werd zo onder de douche vandaan meegenomen, waarbij er maar nauwelijks werd gezegd waarom hij mee moest. Hij werd door de politie vervolgens met handboeien om naar de kliniek gebracht. Klager zegt dat hij niet begrijpt dat hij nu al zeven dagen zonder medicatie in de kliniek verblijft. Op de vraag of klager een rechter had gezien en of er een rechtszitting is geweest, antwoordt hij dat hij iemand heeft gezien die zei dat zij rechter was, maar dat zij hem haar ID niet heeft laten zien en dat hij dus niet weet of zij wel een rechter is.

Gevraagd hiernaar antwoordt klager dat hij geen medicatie wil en dat hij per direct weg wil. Hij wil weten waarom hij in de kliniek is en welke medicatie (pilletje of spuitje) ze hem willen geven. Klager zegt dat hij gedwongen werd om met een pil of een naald medicatie te nemen, maar dat hij dit niet wil nemen en dat hij eerst een gesprek wil met de psychiater.

Op de vraag of de pvp nog iets wil toevoegen, antwoordt zij dat zij de beslissingsbrief alleen in een concept versie heeft gezien en geen exemplaar van de brief aan de advocaat en de vertegenwoordiger van klager heeft aangetroffen. De pvp zegt dat er veel onjuistheden over incidenten in het dossier van klager staan. Ook zijn de naam e.d. van klager is niet juist vermeld.

5. Weerwoord van aangeklaagde op de klacht

Ter zitting heeft dhr. A., na toestemming van klager, een toelichting gegeven. Die wordt hieronder samengevat en zakelijk weergegeven.

Gevraagd naar de opname antwoordt dhr. A. dat hij niet zelf bij de opname berokken is geweest, maar dhr. V.. De zorgmachtiging is aangevraagd vanwege het paranoïde psychotisch toestandsbeeld van klager, waarbij het ernstig nadeel bestaat uit de doodsb bedreiging naar zijn zus, de maatschappelijke teloorgang en het niet kunnen organiseren van het leven. Er is klager ook verplichte zorg aangezegd.

Gevraagd hiernaar antwoordt dhr. A. dat er voor de opname al langer problemen waren. Op grond van informatie van de familie zijn de problemen ontstaan in 2018, na de dood van zijn vader. Klager heeft zich eerder dit jaar bij de politie gemeld en hij is vrijwillig opgenomen, zonder inname van medicatie. Na de laatste opname wordt op de afdeling het paranoïde psychotische toestandsbeeld van klager gezien, over bijvoorbeeld een rechter die zich niet kan identificeren en allerlei verbanden die klager legt tussen ... en zijn vader. Er wordt daarop een zorgmachtiging aangevraagd en verleend tot 11 oktober 2022.

Gevraagd hiernaar antwoordt dhr. A. dat de medicatie met klager is besproken en dat de beslissingsbrieven aan hem zijn overhandigd, waarop klager zegt dat hij brieven heeft gehad, maar niet heeft gelezen. Dhr. A. zegt dat ook de beschikking van de rechtbank tot het verlenen van een zorgmachtiging aan klager is overhandigd.

Gevraagd hiernaar antwoordt dhr. L., die aanwezig was bij het Bastion hotel, dat er toen een ondertekende beslissingsbrief aan klager is uitgereikt.

Gevraagd hiernaar antwoordt dhr. A. dat de aanzegging tot beperking van de bewegingsvrijheid in de beslissingsbrief uit voorzorg en om escalatie te voorkomen is opgenomen.

Dhr. V. merkt op dat hij het eens is met klager dat de samenwerking met de politie bij het aanhouden van klager in het Bastion hotel niet op een prettige manier is verlopen. Dhr. V. vindt

dit als zodanig heel vervelend voor klager, maar het was niet te vermijden omdat het effect van een aanhouding niet in te schatten was en uit voorzorg en veiligheid is gehandeld. Dhr. V. is van oordeel dat een zorgmachtiging in het belang van de gezondheid van klager is.

6. Overwegingen van de Klachtencommissie

Gelet op de inhoud van de klachtmelding en wat ter zitting is besproken komt de commissie tot de volgende overwegingen. Hierbij merkt de commissie vooraf op dat de commissie geen inzage in het dossier heeft gekregen en dat de essentiële informatie, met toestemming van klager, alleen is gegeven in de hoorzitting.

De commissie heeft bij de klacht de rechtmatigheid van de verplichte zorg ter uitvoering van de door de rechtbank toegewezen zorgmachtiging die tot 11 oktober 2022 loopt en de daarbij vastgestelde vormen van verplichte zorg te beoordelen.

Artikel 8:9 Wvvggz bepaalt dat de zorgverantwoordelijke ter uitvoering van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of de zorgmachtiging een beslissing tot het verlenen van verplichte zorg niet neemt, dan nadat hij:

- a. zich op de hoogte heeft gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene,
- b. met betrokkene over de voorgenomen beslissing overleg heeft gevoerd, en
- c. voor zover hij geen psychiater is, hierover overeenstemming heeft bereikt met de geneesheer- directeur.

Allereerst en meer in het algemeen overweegt de commissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de gronden van de Wvvggz en aan vormvoorschriften als vastlegging van het zorgplan en het uitreiken van een voldoende gemotiveerde schriftelijke kennisgeving van de verplichte zorg.

Verplichte zorg is een ultimum remedium. Als verplichte zorg noodzakelijk is, moet gekozen worden voor de minst ingrijpende vorm en zo kort mogelijk. Verplichte zorg moet voldoen aan de uitgangspunten van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en zorgvuldigheid.

Dit betekent dat de commissie over de goede informatie moet kunnen beschikken om op een verantwoorde wijze de klachtbehandeling vorm te geven om zo tot een oordeel te komen. Dit betekent ook dat de commissie inzage krijgt in het medisch dossier. Hiervoor is schriftelijke toestemming van klager nodig. Het is het recht van klager om geen inzage in zijn dossier te geven. Mocht een klager persisteren in de weigering tot inzage in het dossier dan is de minimale schriftelijke informatie die de commissie wenst een grondslag van de verplichte zorg (CM, VCM of Zorgmachtiging) en de relevante beslissingsbrief waar de zorgverantwoordelijke de verplichte zorg aankondigt aan de cliënt en motiveert waarom deze verplichte zorg noodzakelijk, proportioneel, evenredig, doelmatig en veilige zorg is. Het is evident dat ook hiervoor klager toestemming dient te geven.

De commissie stelt vast dat een zorgmachtiging alleen dan wordt afgegeven door de rechtbank als er een psychische stoornis is vastgesteld. De commissie stelt vast dat de rechtbank een zorgmachtiging heeft verleend en dat de rechtbank in haar beschikking kennelijk tot de

overtuiging is gekomen dat er bij klager sprake is van een geestelijke stoornis in de zin van de Wvvgz.

Verder stelt de commissie vast dat klager bij de beoordeling door de rechtbank van het verzoek tot het verlenen van een zorgmachtiging niet om een second opinion heeft verzocht; althans dit is de commissie niet gebleken.

De commissie is van oordeel dat hetgeen door klager en dhr. A. op de zitting naar voren is gebracht voldoende aannemelijk is dat zonder opname, beperking van de bewegingsvrijheid en effectieve medicatie, een zodanig psychotisch toestandsbeeld in stand blijft dat er zich bij klager ernstig nadeel voordoet in de zin van art. 1.1. lid 2 onder a. Wvvgz.

De commissie toetst de voorgestelde verplichte zorg tevens aan de vereisten van doelmatigheid (heeft de behandeling zin), proportionaliteit (staat het belang van behandelen in verhouding tot de dwang) en subsidiariteit (zijn er alternatieven).

De commissie acht met name aannemelijk dat het gedrag van klager, voortvloeiend uit zijn toestandsbeeld, zodanig ernstig is dat dit zonder de verplichte zorg leidt tot ernstig nadeel. De commissie is met aangeklaagde van oordeel dat er bij klager sprake is van een paranoïde psychotisch toestandsbeeld die zich uit in doodsb bedreiging naar zijn zus, maatschappelijke teloorgang en het niet kunnen organiseren van het leven.

Op grond van het bovenstaande is de commissie van oordeel dat de voorgestelde verplichte zorg doelmatig en proportioneel is.

Gelet op het bovenstaande is tevens aan het vereiste van subsidiariteit voldaan.

De commissie verklaart de klacht voor wat betreft de verplichte zorg middels de opname, de beperking van de bewegingsvrijheid en gedwongen medicatie op grond van artikel 8:9 Wvvgz ongegrond.

De commissie acht door wat op de zitting door klager naar voren is gebracht onvoldoende aannemelijk is gemaakt dat aangeklaagde tekortgeschoten is in de uitvoering van de zorg en dat de klacht over de bejegening niet kan leiden tot verwijten die aangeklaagde kan worden aangerekend. De commissie oordeelt op grond van het vorenstaande deze klacht ongegrond.

7. Beslissing

De commissie verklaart:

Klachtonderdeel 1: ongegrond

Klachtonderdeel 2: ongegrond

Klachtonderdeel 3. ongegrond

De commissie ziet, nu de klacht ongegrond is verklaard, geen aanleiding om een schadevergoeding toe te kennen.

Deze beslissing is genomen door:

Mw. mr. S.J.M. De Neeve, voorzitter,
Dhr. drs. R.J.P. Hazewinkel, psychiater,
Mw. drs. C.J.M.M. van de Gevel, lid op voordracht van de Centrale Cliëntenraad.

In aanwezigheid van mw. mr. A.L. Duimel, ambtelijk secretaris (maakt geen deel uit van de commissie)

Ondertekening:

Beroepsmogelijkheden

De commissie wijst klager en de zorgaanbieder op de mogelijkheid dat zij op grond van artikel 10:7 Wvvgz binnen zes weken na het bekend maken van deze uitspraak de rechter om een beslissing over de klacht kunnen verzoeken. Dit kunnen zij doen door zelf rechtstreeks een verzoekschrift in te dienen.

Zij kunnen hierbij een verzoek tot schadevergoeding (doen) indienen.